

SEKTOR RAPORU

02 Subat 2000

SEKTOR : TELEKOMUNIKASYON

ANALIST : VAHIT KARHAN

Yatirimci Ozeti:

- Ilgili raporda 2000 yilinin Turkiye'sinde one cikacak olan sektorlerden biri yani telekom sektoru ve bu sektörde yer alan sirketler incelenmistir.
- Sektorun ilk sirketi olan Posta Telefon ve Telgraf Idaresi (PTT) kanunlar cercevesinde rakipsiz bir sekilde buyumus ve gittikce geliserek piyasa degeri yaklasik olarak \$10-\$12 milyar dolar olan bir kurulus haline gelmistir. Buda bize sektördeki buyume potansiyelinin ne kadar guclu ve yuksek oldugunu gostermede yardimci olmaktadır. Daha sonra Posta hizmetleri ozellestirilmis ve sektöre yeni kuruluslarin girmesi saglanmistir. PTT bu noktadan sonrada Turk Telekom A.S adini almistir.
- Turk Telekom'un Turkiye'nin ihtiyaclarina cevap verecek sekilde altyapi yatirimlarina baslamasi ile birlikte yabanci ortaklar ile kurulan Alcatel Teletas ve Netas gibi sirketler ortaya cikmis ve bu sirketlerde Turk Telekom'un yatirim programlari ile buyuyup gelismisler ve bugun satis rakamlari bazinda yilda \$100-300 milyon ciroya sahip sirketler haline gelmislerdir.
- 1994 ve 1995 yillarinda yine telekomunikasyon yomasinda yapilan bir degisiklikle ozel sektor'e mobil telefon isletmeciligi lisanlari verilmistir. Bunun sonucunda da Telsim ve Turkcell dogmustur. 1994 yili basindan itibaren bu sirketlerin abone sayilari 100-200 bin civarlarindan bugun itibariyle yaklasik 7 milyon aboneye ulasmistir. Onumuzdeki yillarda bu rakamin 12-15 milyona ulasmasi beklenmektedir. Tabi bu kadar yuksek bir oranda buyume gosteren sirketlerin piyasa degerleri de yine milyar dolarla ifade edilmektedir ki bu rakamin \$15-20 milyar dolar oldugu tahin edilmektedir. Yeni mobil telefon isletmecilik lisanlarinin verilmesinin mevcut sirketler uzerine olasi etkileride raporda incelenmistir.
- Sonuc olarak, raporda bir sektorun buyume ve gelismesi, sektördeki sirketler ve ozellestirmenin sektördeki etkileri incelenmistir.

TELEKOMUNIKASYON SEKTORU VE TURKIYE

Turkiye’de telekomunikasyon hizmetleri yaklasik 100-150 yildan **beri Posta, Telefon ve Telgraf idaresi (PTT)** tarafından saglandi. 1924 yilinda cikarilan 406 nolu telefon ve telgraf kanununu ile bir tekel haline gelen PTT buyuyup geliserek cok buyuk bir isletme seklini aldi. Tabi ki PTT yonetiminin devletin elinde olmasi sonucu, teknolojiadaki gelismelere ve telekomunikasyon sektorundeki yeniliklere ayak uyduramayan PTT diger ulkelerdeki telekomunikasyon sirketlerine gore geride kaldi. Bunun sonucunda 1994 yilinda cikarilan bir kanunla PTT’nin telefon hizmetleri bolumunun yeni kurulacak olan **Turk Telekomunikasyon A.S** sirketine devri yapildi.

Yine 1994 ve 1995 yilinda cikarilan kanunlarla Turkiye’de telekomunikasyon sektorunun kapilari ozel sektore mobil telefon, cagri servisi, data iletisimi, kablolu TV, kartli telefon, uydu sistemleri alanlarinda acilmis oldu. Boylece, ozel sektor yatirim yapmak kosulu ile isletme lisanslari alarak bu sektore adimini atmis oldu.

Ozel sektorun telekommunikasyon sektorune adim atmasi ile birlikte o ana kadar satislarinin buyuk bir kismini sadece Turk Telekom’a yapan sirketler icin de yeni pazar kapilari acilmis oldu. Bu sirketler olarak ta **Alcatel Teletas** ve **Netas**’i gormekteyiz. Boylece Turkiye’de telekom pazari, bu sektore urun pazarlayan sirketler ve telekom sirketleri ile birlikte olusup gelismeye ve buyumeye basladi.

Sektorun gelismesiyle birlikte telekom sektorune olan ilgi giderek artmaya basladi. 60 milyon’luk bir nufusun sagladigi inanilmaz buyume potansiyeline Turk Telekom’un yetersiz yatirimlarida eklenince, iletisim ve haberlesme sektoru Turkiye’nin gozde sektorlerinden biri haline geldi. Tabii bu durum ozel sektorun dikkatini kisa zamanda telekom sektorunun uzerine cektii. Mobil telefon operatorlugunun ozel sektore acilmasiyla yeni bir ufka acilan Turk Telekom sektorunun hala onunde katetmesi gereken uzun bir yol vardir ve guclu bir buyume potansiyeli teskil etmektedir.

Onculer

Ozel sektordenden telekomunikasyon alanina ilk adimlar Cukurova Grubu ve Rumeli Grubu tarafından atildi. 1994 yilinin Subat ve Mayis ayinda Cukurova Grubu ve Rumeli Grubu tarafından mobil telefon operatorlugu hizmeti vermek amaciyla **Turkcell** ve **Telsim** kuruldu. Daha sonra 27 Nisan 1998’de her iki sirket T.C. Ulastirma Bakanligi ile anlasma imzalayarak mobil telefon sebekesinin isletmecilik haklarini Turk Telekom A.S.’den 25 yillik sure icin 500.000.000 Milyon USD karsiliginda satin aldilar.

Telekom sektorune ozel sektörde girisim yapmasi en cok bu konuda uretim yapan ve iletisim urunleri satan sirketlerin gelismesine yol acti. Boylece, bu sirketler satislarini sadece Turk Telekom bagli kalmayarak, ozel sektor sirketlerine de yaymaya basladilar. Tabii ki ilk kurulan bir sistemde yuklu miktarlarda yatirim yapilmasi gerekliligi ki bu telekomunikasyon sektorunde epey yuksek miktarlarda olmasi sektöre girisi biraz olsa engellesede, ozel sektoru durdurmadi. Yuksek buyume vaad etmesi, inanilmaz bir talep karsisinda cesitli birlesmeler, ortakliklar ve kredilerle sektor yeni yatirimcilara kucak acti.

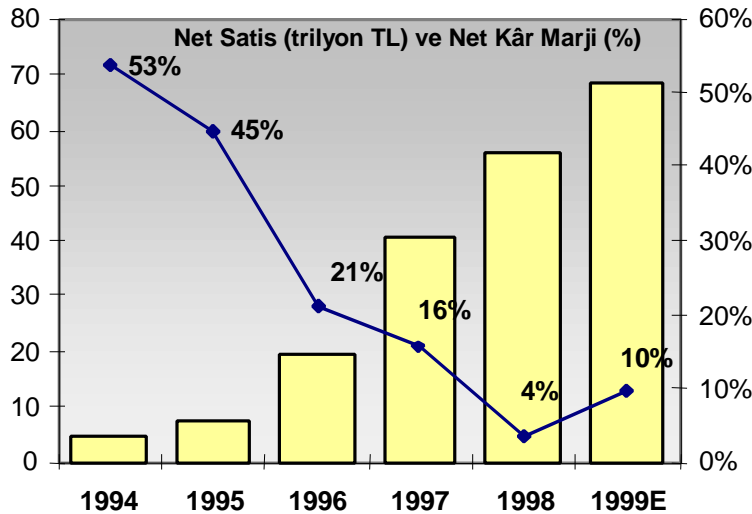
Sektördeki Sirketler

NETAS

1967 yılında PTT (Türk Telekom) ve Kanada'nın Northern Telekom ortaklığıyla kurulan şirket sektörün en eski şirketlerinden biridir. Türkiye'de telekom pazarının ihtiyaçlarını karşılamak ve iletim şebekesini oluşturmak amacıyla %53.13'ü Nortel Networks'e, %15'i Türk Silahlı Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfına, %2.5'i PTT Biriktirme ve Yardım Sandığı Vakfına ait olmak üzere kuruldu.

Netas sunduğu ürünlerle; santraller, veri haberleşme sistemleri, transmisyon sistemleri, güç sistemleri ve telefon makineleri ile sektörde lider konumunda yer almaktadır. Bu ürünlerin %60 şirket tarafından geliştirilmiş ürünler olup, şirket Ürün Araştırma ve Geliştirme konusunda 1991-1998 yılları arasında \$142 milyon'luk yatırım yapmıştır.

İlk kurulduğunda toplam satışlarının %95'ini Türk Telekom'a, %5'ini diğer müşterilere gerçekleştiren Netas daha sonraları satışlarındaki bu dengesizliği düzelterek Türk Telekom'a olan satışlarını

Telekom'a olan satışlarını %50 oranına çekmiş ve özellikle ihracat'a önem vererek toplam satışlarının %25'ini ihracat eder duruma gelmiştir. Netas'ın sadece Türk Telekom'a bağlı kalmama isteği sonucunda dış pazarlara yönelimi artmış, Rusya, Nijerya, ve özellikle BDT (Birleşik Devletler Topluluğu) ülkelerinde varlığını attırmasına yol açarak 1998 yılında \$54 milyon'luk bir ihracat gerçekleştirmiştir ki bu o

yıllık toplam \$209 milyon'luk gelirin %26'sini oluşturmuştur.

Şirket pazardaki liderliğini satış rakamlarına da yansıtmiş ve bu konuda pazarda liderliğini ispatlamış gözükmektedir. Şirket 1994 yılından günümüze kadar güçlü bir şekilde arttırmıştır. Buna paralel olarak da net kar'ının arttırarak mali açıdan güçlü bir duruma gelmiştir. (1999E: Tahmin)

Netas, 1999 yılı sonunda satışlarının \$200 milyon'a ulaşmasını hatta bu rakamın biraz üzerinde gerçekleşmesini beklemektedir. Şirket tarafından en önemli olan gelişme TT'un actığı kırsal santral ihalesinin Ekim ayında sonuçlanmasıdır. Bundan dolayı Ekim, Kasım, ve Aralık aylarının yoğun bir şekilde geçmesi beklenmektedir. Şirket en son Doğan Medya grubu ile bir anlaşma imzalayarak Türkiye'nin en büyük internet şebekesini kurmak üzeredir. Su anda Türkiye'de sadece 700 bin internet kullanıcısı bulunduğu düşünülürse ve bu rakamın 2002 yılında 6 milyon seviyelerine ulaşacağı varsayılırsa, Netas'ın ileride bu büyüyen pazardan büyük bir pay alması olasılığı yüksektir. Ayrıca

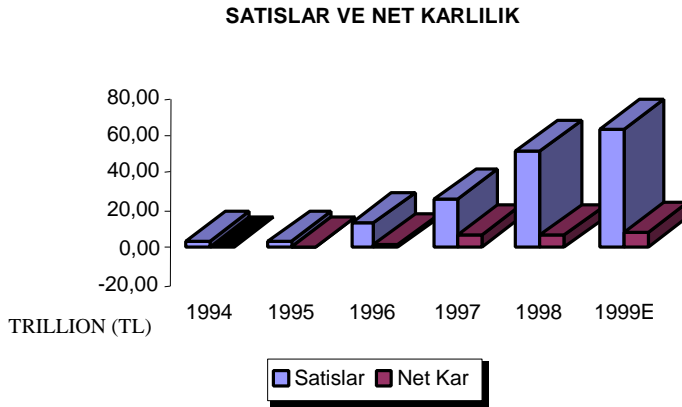
sirket, son olarak bir Ihlas Holding kurulusu olan IhlasNet'e tehzizat saglamak ve destek vermek amaciyla stratejik gorusmelerde bulunmaktadir.

Gelecek, Netas gelecekte ozellikle **kablolu TV sektoru** ve **internet sektorunde (ISPs)** 2003 yilina kadar buyuk bir gelisme olacagi kanisindadir. Bu sektorlerin gelimesi ile birlikte bu servisleri saglayan sirketlerin ileride buyuyerek kucuk bir Turk Telekom olmasi beklenmektedir ki bu Netas'in karini ve satislarini onemli bir sekilde etkileyecek bir gelismedir. Ayrica, Netas, yeni acilacak olan iki yeni ihalenin 2000 yilina dogru netlesmesini beklemektedir. Sirket su anda bir **GSM** operatorunun ihtiyaci olabilecek her turlu ekipmani Northern Telecom'un urun yelpazesinden saglayabilmektedir. Bundan dolayi, ihale sonuclari ile birlikte 2000 yilinda satislarini onemli bir olcude arttirabilir.

Alcatel Teletas

1983 yilinda kurulan sirket sektordeki diger onemli sirketlerden birisidir ve %39 oraninda Alcatel Bell ve %29 Alcatel Holding B.V ortakligi ile kurulmustur. Ozellikle Fransiz ortaginın saygin gecmisi ile pek cok ihaleler alan Alcatel sayisal santral, radyolink sistemleri, transmision sistemleri, ve ozellikle kartli telefon urun portfoy'u ile ic ve dis piyasaya satislarini gerceklestirmektedir. **Turk piyasasinda Alcatel'in kartli telefon uretiminde tek uretici olmasi**, sirkete buyuk bir avantaj ve guc kazandirmaktadir.

Sirketin satislarina ve net kar durumuna bakacak olursak onunda Netas guclu bir trend dahilinde rakamlarini arttiridigini gormektediryiz. Ilk kuruldugu yillarda Turk Telekom'dan

alacaklarini tahsil edememesi sonucu bir ara finansal zorluga dustugun sait olsakta, sirket artik alacak tahsilinde hicbir problemle karsilasmamaktadır. (1999E tahmin edilmistir).

Turk Telekom'a yapilan satislar Alcatel'in toplam satislari icinde %55'lik bir paya sahiptir, ayrica

sirket toplam satislarinin %25'ini ihrac etmektedir. Alcatel, Netas gibi Bagimsiz Devletler Toplulugundaki (BDT) telekom sektorundeki yetersiz yatirimleri gorerek zamaninda yapilan bir planlama ile bu ulkelere de, Gurcistan, Azerbaycan, Ermenistan ve Kirgizistan mal ihrac etmekte ayrica Cin'de de kartli telefon ihalelerine katilmaktadir.

Urun bazinda baktigimizda da sirket Turkiye'deki santral pazarinin %40'ini, Radyolink sistemlerinin %40'ini, Kartli telefon pazarinda %100'unu kontrol etmektedir. Alcatel ayrica internet yatirimleri ile buyumeyi dusunmektedir.

Alcatel Teletas son olarak, Turk Telekom'un yatirimlara tekrar baslamasi ile ihaleler kazanmaya baslamistir. Yine Turk Telekom tarafından acilan 54 trilyonluk bir santral ihalesi, 3.3 trilyonluk Orta kapasiteli Sayisal Radyolink Sistemi ihalesi kazanmis ayrica 20 bin adet kartli telefon makinası alimi ihalesinede katilmistir.

Ozellestirme ve GSM Ihalelerinin Bu Sirketlere Muhtemel Etkileri

27 Ocak 2000 tarihinde yeni gecen 36 maddelik kanunla telekom sektorundeki degisim baslamistir. Bu yeni kanuna gore;

- Turk Telekom'un ses iletisimindeki tekel hakkinin 31 Aralik 2003 tarihinden sonra ortadan kalkmasina,
- Tekel hakkinin sona ermesinden sonra, sermaye sirketlerinin de kurum tarafından uygun bulunmasi halinde telekomunikasyon hizmetleri sunabilecegine ve ilgili altyapi yatirimlerini yapabilmesine,
- Tum telekomunikasyon hizmetlerinin hizmet turune gore imzalanacak bir gorev sozlesmesi ile yurutulebilecegi ve Turk Telekom'un bu sozlesmeleri izleme ve denetleme yetkisine sahip bulunmasina,
- Isletmecilerin servis sunulmasi karsiliginda alinacak ucretleri ilgili mevzuata ve kurum duzenlemelerine aykiri olmayacak sekilde serbestce belirleyebilmesi,

kabul edilmistir. Bu yeni kanun Turk Telekom'u bir devlet kurumu olmaktan cikarip, ozel bir kurulus haline getirmeyi gutmektedir. Boylece Turk Telekom'a pazarda duzenleyici ve kontrol edici bir yetki verilerek, iletisim pazarina yeni kucuk capli Turk Telekom'larin gelmesi saglanmaya calisilmaktadir.

Bu kanun iletisim ve komunikasyon piyasasinin saglikli bir sekilde gelismesine olanak saglayarak, piyasadaki hizmet sirketlerinin sayisini artiracak, bununla birlikte artan rekabetle fiyatlarda bir dusus ve artan servis kalitesi getirecektir.

Bilindigi gibi yaklasik uc yildir Turk Telekom'un yatirimlari ozellestirme calismalari nedeniyle askiya alinmisti. Bunun sonucunda satislarini Turk Telekom'a yapan sirketlerin satis ve kar rakkamlarinda buyuk gerilemeler gorulmus bu sirketler de ihracat yaparak ve uluslararası ihalelere katilarak bilanclarini duzeltmeye calismislardir. Bu arada yatirimlarin azalmasi hatta durma noktasina gelmesiyle sektördeki buyume hizla yavaslamis hatta durma noktasina gelmistir. Ayni zamanda hizla artan talebi karsilayacak yatirimlar olmadigindan dolayi da servis bekleyen kullanicilari magdur etmistir.

Netas Turk Telekom'a 50-100 milyon dolarlik bir satis yapmaktadir. Turk Telekom'un actigi ihalelerin buyuk bir oranda ilk sirket olarak cikan Netas Turkiyede hali hazirda kurulu sistemlerin %50-60'ina sahiptir. Fiber optik pazarinda ve iletisim sistemlerinde %40'lik bir oraninda bir pazar paylari bulunmaktadir. Sirketin tahminlerine gore Turk Telekom'un ozellistirilmesi halinde Guney Afrika orneginde oldugu gibi, ozellestirilen sirkette yatirimlarin uc katina cikmasi beklenmektedir. Boyle bir durumda Netas'in satislarinin uc kat artmasini beklenmektedir. Diger yonden iki yeni mobil telefon operatorlerinde telekomunikasyon pazarina girmesi Netas'in buyumesine ve satislarina Mukemmel bir sekilde katkıda bulunacaktır. Ozellikle yeni verilecek operator lisanlarının 1800Mhz olmasi, ki bu sistem diger 900Mhz sistemine gore daha komplike ve fiyat olarak daha yuksektir, sirketin kazancini ve satislarini onemli olcude etkileyecektir. Yeni operatorlerin bu pazara bir an once suratle girip pazar payi kazanmak arzusuda

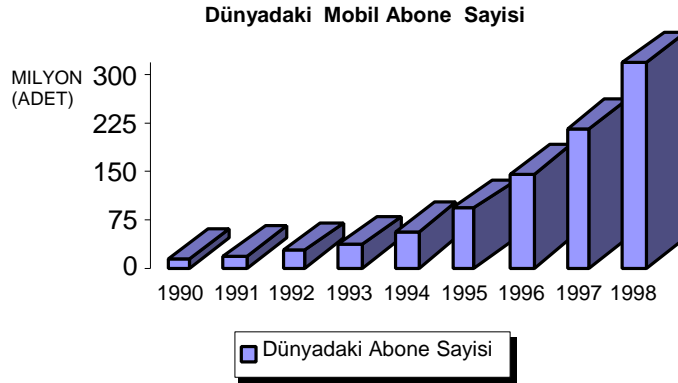
yatirimlarin cok hizli bir sekilde gerceklesmesine sebep olacagindan, telekom sektorune hizmet eden ve urun satan Netas acisindan cok karli olacaktır.

Alcatel satislarinin %55'lik kismini (30-40 trilyon TL) Turk Telekom'a yapmasindan dolayi ozellestirmeden dolayi gayet pozitif yonde etkilenecek diger bir sirkettir. Ayrica Alcatel'in kartli telefon pazarinda Turkiye'deki tek sirket olmasida sirketin en buyuk avantajlarindan birisidir. Sirketin sahip oldugu diger onemli avantajlardan biriside internet alanindaki eksper olmasi ve henuz acilan TTnet'in kurucusu olmasidir. TTnet ile Alcatel Turk Telekom'un internet omurgasini kurmus olup bu alanda yapılacak diger yatirimlar ve mevcut sistemin bakim ve genisletilmesi konusunda sistemi kuran sirket olarak basvurulacak kurulusdur ki yine buda Alcatel'in gelecekteki buyumesini positif yonde etkileyecek bir gelismedir. Diger taraftan iki yeni mobil telefon operatorlerorunun

piyasaya girecek olmasi sonucunda Netas arkasindan gelen Alcatel Teletas'ta yine bu alanda operatorler tarafından yapılacak olan buyuk miktarlardaki yatirimlardan payini alacaktır.

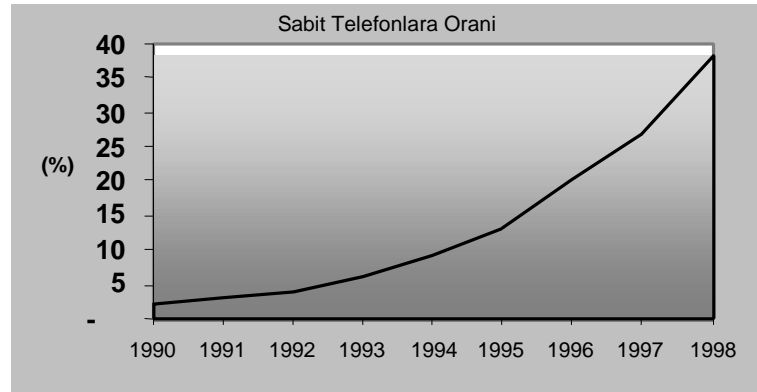
Mobil Telefon Sektoru

Mobil telefon sektoru tum dunyada buyuk bir gelisme gostererek 1998 yili sonu itibariyle 300 milyon aboneye ulasmistir ki bu rakam 1990 yili itibariyle sadece 11 milyondur. Asagidaki grafikten de anlasilacagi gibi mobil telefon sektoru su anda toplam telefon baglantilarinin ucte birini olusturmaktadır. (Grafik: ITU)

Yine yandaki grafikten de anlasilacagi gibi mobil telefonlariin sabit telefonlara oraninin 1991 yilindan beri yukseliste oldugunu gormekteyiz. Bu artisn sebepleri gelismis ulkelerde kullanım kolayligindan dolayi iken, gelismekte olan ulkelerde ise sabit hatlarin yetersizliginden ve yetersiz yatirimlardan kaynaklanmaktadır. (Grafik:ITU)

Mobil telefon isletmeciligi dunyanin bir cok ulkesinde oldugu gibi Turkiye'de de ozel sektor ve bir veya birden fazla yabanci ortaklik ile baslamistir. Boylece sektorun hizli bir sekilde buyumesi sektörde ozel sirketler arasinda saglanan rekabetinde etkisiyle ve ozellikle de

korkunc bir talepten dolayı saglanmıştır.

Dunyadaki diger mobil telefon operatorlerine bir bakmamiz mobil telefon piyasasinin ne kadar buyuk oldugu ve neden sektörde birlesmelerin yasandigi ve bizim mobil telefon piyasamizin gelecegi hakkında bize bir fikir verecektir. (Tablo:ITU 1998 Yili Verileri+Sirket Bilancolari)

Mobil Telefon Operatörü	Abone Sayisi (Bin)	Gelirler (\$Mln)	Vergi Öncs. Kar (\$Mln)	Kazanç/Gelir
NTT DoCoMo (Japan)	23,897	26,163	2,939	11.2%
TIM (Italy)	14,299	7,169	2,564	35.8%
AirTouch (US)	14,072	5,181	1,041	20.1%
Vodafone (UK)	10,445	5,417	1,508	27.8%
BAM (US)	8,600	3,798	343	9.0%
BellSouth (US)	8,235	4,725	524	11.1%
AT&T (US)	7,198	5,406	118	2.2%
SBC (US)	6,851	4,184	490	11.7%
China Telecom (H.K)	6,531	3,182	1,134	35.6%
Omnitel (Italy)	6,190	2,792	505	18.1%
Telsim (Turkey)	2,110	260	134	51.5%
Toplam	108,428	68,277	11,300	16.4%

Tabi bu arada Turkcell ve Telsim'in abone sayisina ve 1998 bilanço rakamlarina bakarak, yukarida ki tabloda gorulen dunya sirketleri ile karsilastimimiz genel olarak mumkundur.

Mevcut Mobil Telefon Operatorleri

Su anda Turk mobil telefon servis operatorlugu yapan iki sirket bulunmaktadir. Turkcell ve Telsim özel sektorun iletisim pazarina girmesiyle kurulmus olan ilk iki sirkettir. Bu sirketler pazarin ilk acilmasi ile birlikte faaliyet gostermeye baslamis ve kurulduklari andan itibaren gunumuze kadar olan sure icinde market degerlerini inanilmaz bir sekilde katlayarak arttirmislardir. Bunun en onemli sebeplerinden biriside Turk Telekomun yatirimlarinin yetersiz olmasidir.

TURKCELL

1994 yılında kurulan şirket mobil telefon işletmeciliğindeki ilk şirketlerden biridir. Cukurova Holding ortaklığıyla kurulan şirket 1998 yılında Turk Telekom ile 25 yıllığına bir anlaşma imzalayarak 500 milyon dolar karşılığında mobil telefon işletmecilik hakkına sahip olmuştur. Bu süre içinde yatırımlar yapması koşulu ile işletmecilik hakkı bu şirkete devredilmiştir.

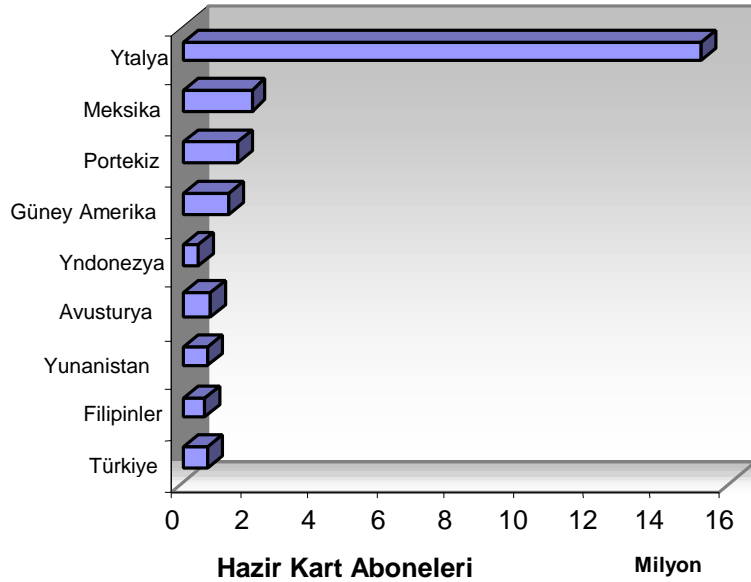
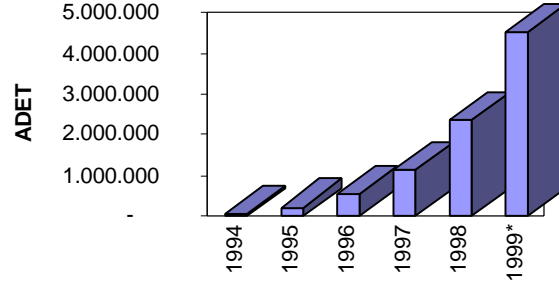
Yandaki tablolardan da anlaşılacağı üzere şirket çok kısa bir zamanda pazardaki ilklerden biri olmanın da

verdiği avantaj ve piyasadaki yüksek talep sonucu ile çok hızlı bir büyüme göstererek Avrupanın en hızlı büyüyen ilk on* telekom şirketinden biri haline gelmiştir. (1999* Ekim ayı itibarı ile).

Turkcell abonelerine sunduğu normal servislerin dışında müşteri portföyünü büyütmek, gelirlerini arttırmak (sabit abonelerin konuştuktan bir ay sonra ödeme yaptıkları düşünülürse, hazır kartlar operatorlerin kazançlarına önemli miktarda katkıda bulunmaktadır ve kötü kredi risklerini azaltmaktadır) ve toplumun değişik kısımlarına hitab etmek amacıyla piyasaya yeni bir ürün sunmuştur; "Hazır Kart". Bu hizmetle birlikte bu urundan yararlanmak isteyenlere sadece konuştukları kadar ödeme yapma hakkı

tanınmış böylece sabit ücret ödemelerinden hariç tutulmaları sağlanmıştır. Yaklaşık üç ay gibi kısa bir sürede 450 bin gibi büyük bir rakam'a ulaşan hazır kart kullanıcılarına bakıldığında bu kullanıcıların genelde öğrenciler, bayanlar ve işyeri çalışanları olduğu görülmektedir. Hazır kart kullanıcılarını toplam abone sayısına oranladığımızda %10 gibi büyük bir rakam görmekteyiz ki bu bize sektördeki talebin ne kadar yüksek olduğunu göstermektedir. Yukarıda ki grafikten de görüldüğü üzere Hazır Kart kullanıcısının ne kadar ileri seviyelere ulaştığı ortaya çıkmaktadır (Grafik: ITU).

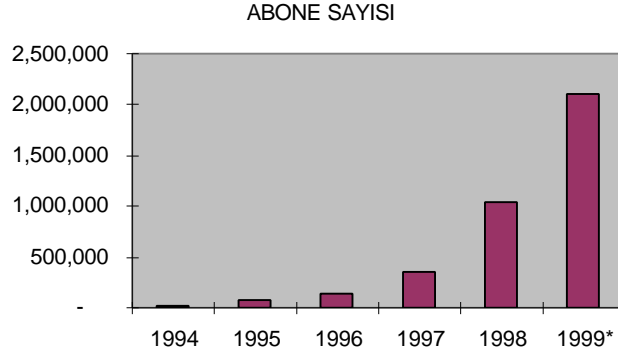
ABONE SAYISI

TELSİM

1994 yılının Mayıs ayında Rumeli Holding ortaklığında telekomünikasyon sektöründe hizmet vermek amacıyla %98 oranında yerli sermaye ile kurulmuştur. 27 Nisan 1998 tarihinde imzalanan bir anlaşma ile 500 milyon USD karşılığında mobil telefon sebelesinin işletim ve tesis haklarını Türk Telekom A.S.'den 25 yıllığına devralmıştır.

İlk kurulduğunda 16,500 abonesi bulunan Telsim son dört yıl içinde hızlı bir şekilde büyüyerek abone sayısını 2,110,000'e çıkarmıştır. Yandaki grafikten yıllar itibarıyla Telsim'in abone sayısını nasıl büyüttüğü daha iyi görülmektedir. (1999* Ekim Ayı itibarıyla).

Telsim bu büyümesini yatırımlara verdiği önem ile sağlamıştır. İlk kurulduğundan bu yana 400 milyon doları teknik yatırım olarak üzere toplam 1 milyar 600 bin dolar'lık yatırım gerçekleştirmiştir. 2000 yılında 700-750 milyon USD'lik yatırım gerçekleştirmeyi düşünen Telsim, bu yatırımlarla 4.5 milyon aboneye ulaşmayı hedeflemektedir.

Telsim de Turkcell gibi hazır kart piyasasındaki gelişmeyi ve yüksek talebi görerek bu alanda yatırım yapmış ve "Pratik Kart"ı piyasaya sunmuştur. Yine piyasadaki arz yüksekliğinden ve belli bir tüketici kesimine hitap etmesinden dolayı çok kısa bir zamanda 200 bin aboneye ulaşılmıştır.

Mobil telefon işletmeciliğinin 4-5 sene içerisinde ne kadar büyüdüğünü Telsim'in ciro rakamlarından da görmektedir. Buna göre Telsim 1998 yılında \$260 Milyon USD'lik bir ciro yapmış ve vergi öncesi bu rakam \$134 Milyon USD'ye tekabül etmiştir. Yine 1999 yılı Ekim sonu itibarıyla şirketin cirosu 200 trilyon TL'ye yaklaşmış (\$460 milyon USD) ve yıl sonunda beklenen rakamda yaklaşık \$550 milyon USD'dir. Bu rakamlar bize gayet açık bir şekilde Telsim'in yasadığı büyüme göstermektedir.

Yeni GSM Lisansları Ve Etkileri

1999 yılı sonuna kadar ihaleye açılması beklenen iki yeni mobil telefon işletme lisansı ile hareketlenecek olan telekomünikasyon sektöründe rekabetin artması beklenmektedir. İhale sonuçlarına göre yeni işletme sahibi olacak operatörleri birkaç sorun beklemektedir.

İşletme operatörlüğü lisans ücreti (\$650 milyon civarı tahmin ediliyor) ihaleye girecek olan şirketleri ilk etapta etkileyecek bir faktördür. İkinci faktör olarak ihaleyi olan şirketlerin altyapı için yüksek miktarlarda yatırım yapması gerekmektedir. Turkcell ve Telsim'in şu ana kadar yaptıkları altyatırım miktarı gözönüne alındığında (1 milyar dolar civarı), kısa bir zaman diliminde yeni operatörün harcamalarını maksimum düzeye çekecektir.

Yuksek miktarda yapılacak yatirimlar sonucunda mobil telefon pazarindan pay almak icin fiyat dusurme gibi en kolay olan pazarlama yontemine yeni operatorler belli bir sure icin basvuramayacaklardır.

SONUC

Uzun vadede sektoru yorumlarsak, diger GSM operatorlerinin de faaliyete gecip yatirimlarini tamamladiktan sonra fiyatların düşebileceğini, servis çeşitliliği ve kalitesinin artmasını bekleyebiliriz. Ayrıca gelişen teknoloji ile cep telefonu kullanımı sadece haberleşme anlamında değil buna ek olarak data, fax, mesaj ve internet'e ulaşım da kullanılabileceğimiz bir konuma gelecektir.

Ote yandan pazarın büyüme oranı dikkate alındığında ki bu 1999 yıl sonu itibarıyla beklenen rakam 7.5 milyon abone, 2000 yılı için tahmin edilen rakam 12 milyon abone olması dolayısıyla , pazar hala büyümeye devam etmektedir. Bunun anlamında her bes Türk vatandaşının birinin cep telefonu sahibi olması demektir (Su an her on kisten sadece birinin cep telefonu vardır). Bundan dolayıda yeni işletme lisansı alacak olan şirketler içinde büyüme imkanı görülmektedir. Ayrıca Türkiye 60 milyon nüfusu ile iyi bir pazar teşkil etmekte ve özellikle genç nüfusu ile gelecek vaadeden bir pazar konumundadır.

Bu raporda yer alan tüm bilgi ve veriler güvenilir olduğuna inanılan, halka açık kaynaklardan alınmıştır. Raporda yer alan bilgilerin doğru ve eksiksiz olması amacıyla gereken tüm dikkat ve özen gösterilmiştir. Bu bilgilerin kullanılması sonucu doğabilecek sonuçlardan, bilgilerdeki eksiklik ya da yanlışlıktan Strateji Menkul Değerler A.S. sorumlu tutulamaz. Bu yayında yer alan görüş ve düşüncelerin Strateji Menkul Değerler AS. yönetimi için hiçbir bağlayıcılığı yoktur.

Bu bilgi ve verilerin amacı, profesyonel yatırımcılara enformasyon vermek olup, kişilerin yatırım kararlarını söz konusu bilgilere bağlı kalmadan verdikleri varsayıllır. Bu nedenle, yayınlanan hiçbir görüş ya da düşünce bir yatırım önerisinde bulunma hedefi ya da adı geçen hisselerin alınıp satılması tavsiyesi niteliğinde değildir. Strateji Menkul Değerler A.S.'nin bağlı kuruluşları, çalışanları , yöneticileri, ortakları, hakkında rapor yazılan şirket ile danışmanlık niteliğinde zaman zaman doğrudan ya da dolaylı olarak birebir ilişkiye girmiş olabilir ya da herhangi bir hisse senedi işlemi gerçekleştirmiş olabilirler.

1998 Strateji Menkul Değerler A.S.

Tüm hakları saklıdır. Strateji Menkul Değerler'in izni alınmadan, elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt cihazı veya başka bir yöntemle, bu yayınların bir kısmı ya da tamamının kopyası çıkarılamaz, bilgisayar sistemlerine aktarılamaz.